

Az 1913. évi budapesti országos agancskiállítás.

Május hó 1-én nyílt meg a Vigadó egyik termében a szokásos évi országos agancskiállítás, hol vadászaink ismét együtt láthatják a mult évben elejtett vadak trofeáinak legjobbjait.

Összesen 391 drb. trofea állítottatott ki, melyek a következő csoportokba vannak sorozva:

a) nyílt területről származó szarvasagancs 99, *b)* vadaskerti szarvasagancs 7, *c)* dámlapát 30, *d)* őz agancs 196, *e)* zergekampó 6, *f)* moufflonszarv és vadkanagyar 8, *g)* különféle bel- és külföldi trofea 24 drb.

A kiállított agancsok minősége, amennyire ezt közvetlen összehasonlítás nélkül meg lehet ítélni, jobbnak látszik, mint a mult évié. Főleg sok a jó és nagyon jó szarvasagancs, melyek még a legkényesebb igényeket is kielégíthetik. Az őz agancsok csoportjában is sok kiváló példányt láthatunk, de voltak évek, melyben az őz agancsok átlagos jósága fölülmulta a jelenleg kiállítottakét.

Magának a kiállított trofeáknak elhelyezése részben szabadon álló egyes, részben a falak mellé helyezett csoportos állványokon történt, ugy mint az előző évben is. Az elég izlésesen csoportosított trofeák jó benyomást keltenek, de a falak melletti állványokon elhelyezett agancsok sokkal jobban érvényesülnének, ha egyrészt világosabb háttér előtt állítottak volna fel, másrészt, ha nem lennének úgy összezsufolva, mert oly elhelyezés mellett, amint jelenleg vannak, az egyes agancsok képe nem érvényesülhet.

Zergekampók, moufflonszarvak és vaddisznóagarak nagyon gyéren vannak képviselve.

A kiállítás anyagát vizsgálva, önkéntelenül is az a gondolat tolakodik előtérbe, hogy — egyes kivitelektől eltekintve — a trofeák tisztán díjazás szempontjából lettek beküldve, holott a kiállításnak nem ez volna az egyedüli célja, hanem inkább az, hogy a kiállított agancsokból az egyes vidékek vadállományának átlagos minőségét ítélhessük meg s szeretnők, ha azokat az agancsokat is láthatnánk, melyek a vadállomány szabályozása és minőségének javítása szempontjából ejtettek el. Hazánk több szarvasban bővelkedő vidékéről pedig egyáltalában nem láttunk kiállított agancsot.

A terem közepén, két sorban elhelyezett állványon vannak kiállítva a díjazott szarvasagancsok. Ezek szemlélése minden vadászban a legnagyobb érdeklődést kelthetik fel, mert minden egyes darab igazi kiállítási példány.

Kiváló erős agancs az I. díjjal kitüntetett 18-as agancs, melynek viselőjét herczeg Hohenlohe Kraft Keresztély ejtette el a zala-megyei Muraerdőben. Az agancz szépség tekintetében valamennyi kiállított agancsot felülmul, sőt bátran mondhatjuk, hogy már régen nem láttunk ily szépen és szabályosan fejlett agancsot. Lombáran álló koronás agancsszárai elég jól gyöngyözöttek, sötétek s majdnem végig egyenletesen vastagok. Ez az agancs a legszélesebb — 140 *cm* — az egész kiállításon, súlya 8·90 *kg*. Az agancson meglátszik, hogy viselője — hogy úgy fejezzük ki magunkat — férfikora delén állott.

Ennek a remek agancsnak az egész kiállításon csak egy méltó párja akad, mely szépség tekintetében nem, de erősség tekintetében mindenesetre felvehetné evvel a versenyt s ez a herczeg Fürstenberg által Bruszturán elejtett szarvas agancsa, mely azonban későn érkezvén a kiállításra, a díjversenyben már nem vehetett részt.

Megszoktuk már, hogy Frigyes főherczeg bélyei uradalmából mindig kiváló agancsok kerülnek a kiállításra s nem is csodálkozunk azon, hogy a mostaniak is elsőrangúak. A kiállított 8 drb. szarvasagancs közül kettő nyert díjat. A II. díjjal kitüntetett 20-as a karapancsai pagonyból származik. Ez az agancs a legnehezebb valamennyi kiállított agancs közül — 9·30 *kg*. — A III. díj nyertese az Izabella főherczegnő által elejtett, egyébként nem nagyon tetszetős alakú, 22-es agancs. Ennek az agancsnak valóban párját ritkító koronája van.

A VI. díjjal kitüntetett és Horthy Jenő által kiállított 12-es agancs külseje elárulja származási helyét. Hasonló erős agancsot viselő bika bizonyára kevés van már a hajdan oly kitűnő szarvasokban bővelkedő Vértes-Pilis hegységben.

Kiváló képviselője a gömöri Érczhegységből származó szarvasoknak a Nagy Elemér által elejtett s a VIII. díjat elnyert 16-os bika agancsa is; kár, hogy az agancs természetes fényén mesterséges beavatkozással változtattak, mi értékéből sokan elvon. A IX. díj

nyertese egy gróf Zichy Antal által elejtett, nagyon szabályos növésű, Abauj megyéből származó 14-es, a X. díjat pedig Coburg Fülöp herceg által kiállított, a püspökházai pagonyból származó szarvasnak agancsa nyerte meg.

Gróf Draskovich Iván, ki a múlt évben elejtett szarvasának agancsával az első díjat vitte el, ez évben egy baranyamegyei 16-os agancscsal a IV. díjat kapta meg. A kiállított agancsok között ennek van a legvastagabb rózsája — $30\frac{1}{2}$ cm — s a rózsza és annak környékén levő részek igazán gyönyörűek. Zala megyéből származik Hohenlohe herceg V. díjat nyert 18-as agancsa is, melynek több ága le van küzdve.

Jó agancs a gróf Szécheny Emilné által a bácsmegyei Vojszán elejtett és a VII. díjjal kitüntetett 16-os agancs is.

A tíz díjazott agancs közül öt a baranya-zala-bácsmegyei lapályi erdőkből származik, jeléül annak, hogy hazánk legjobb szarvasai még ma is itt vannak. Kiváló példányokban sorakoznak ezek mögé a Gömör, Máramaros és Abauj megyéből származó agancsok, melyekből nem egy remek példányt láthatunk s melyek közül többen kaptak ezüst- és bronzdíjat.

József főherceg, mint minden évben, úgy ez évben is több agancsot állított ki, melyek legtöbbször megüti a jó közép mértéket. Hogy a nyitrai hegység dús lomberdői azonban még jobb agancsokat is tudnak nevelni, azt a kiállított Kistapolcsányból származó 14. kiállítási számmal jelölt levett 14-es agancs bizonyítja.

A nem díjazott agancsok közül még egész sorozatát láthatjuk a kiváló jó agancsoknak.

Báró Berg Miksa által versenyen kívül kiállított 31. számú 18-as agancs, melynek viselője Szatmár megyében elhullva találtatott, bizonyára a helyezett agancsok közé került volna.

Vén, erejének fogytán levő bikától származik a Frigyes főherceg által kiállított 73. számú 6-os agancs, mely a rendellenes fejlődésű agancsok csoportjában a II. díjat nyerte.

Igen jók még a gróf Sztárai Gábor által kiállított Terebes-Fehérpatakról származó 16-os és gróf Károlyi László által kiállított abaujtornamegyei 93. számmal jelzett 14-es is, mely utóbbi azonban kissé korán, július 13-án került terítékre. Ha egy hónappal

később ejtetik el viselője, nem lett volna szükséges az agancs hiányzó színét mesterségesen pótolni.

A vadaskerti szarvasagancsok kiváló jó képviselője a vépi Vogronits Ödön által kiállított, I. díjjal kitüntetett barsmegyei 12-es agancs.

A 3. számú, gróf Chotek által kiállított agancs, melynek viselője viaskodás közben hullott el, bizonyára első helyre kerül, ha golyó okozza halálát.

Erdekesek a kiállított és külön díjazott rendellenes fejlődésű agancsok is. Különösen az I. díjjal kitüntetett gróf Draskovich Iván baranyasellyei vadaskertjéből származó 14-es agancs, melynek bal rózsatövéből két önálló agancsszár fejlődött, érdemel megemlítést, mert ilyen rendellenes fejlődés szarvasnál valóban eseményszámba menő ritkaság.

Az őzagancsok között is igen sok kiváló példányt láthatunk.

Igen szépek József főherceg, gróf Hunyady Károly, báró Podmaniczky Géza, báró Bornemissza Elemér, gróf Széchenyi Béla és gróf Chotek Rezső csoportos őzagancskiállításai.

Az I. díj nyertese a gróf Szapáry István által kiállított, Pestmegyéből származó őzagancs erősség tekintetében valóban egyedülálló példány.

Legszébb őzagancs az egész kiállításon a II. díjjal kitüntetett agancs. Ennek a remekül, majdnem szabályosan gyöngyözött és eszményien szabályos fejlődésű agancsnak viselőjét Schreiber Alfréd ejtette el Trencsén megyében. Végtelenül kárhozzátandó és helyrehozhatatlan hiba volt ezt a páratlan szép agancsot sötét csokoládészinűre festeni!

Nagyon jó őzagancsok a József főherceg által kiállított 3. és 4. számúak, melyek közül az előbbi az V. díjat kapta, továbbá Batthyány Béla által elejtett 73. és 74., báró Podmaniczky Géza által kiállított 61., 96., 97. számúak, melyekből a 91. számú a VII. díjjal lett kitüntetve; gróf Szapáry Péter 102. számmal jelzett agancsa a VI. díjat vitte el, gróf Wenckheim 104. számmal jelölt agancsa pedig a III. helyre helyeztetett. Jók herceg Odescalchi Loránt 121. és 122., Bottlik István 125. sz. VIII. díjjal kitüntetett agancsa, báró Révay Gyula 139., 140., báró Bornemissza Elemér 165., 168., 169. és 170. számmal jelölt agancsai, melyek közül a

165. számú a X. díjat kapta, gróf Andrassy Géza 191. és dr. Rákossy Levente 192., 193. és 194. szám alatt kiállított agancsai szintén említésre méltók.

A kiállított dámlapátok között több elég jó példányt láthatunk, de egy oly lapátos sincs az ez évben kiállítottak között, melyre a kiváló jelzőt alkalmazhatnánk. Az előző évi kiállításokon sokkal jobb anyag volt bemutatva.

A zergekampók nagyon gyéren vannak képviselve, összesen csak 6 db., melyek közül 2 a lipitói, a többi a hunyadi és fogarasi havasokból származik. Az utóbbiak valamennyien díjaztattak. Barthos Gyula I. díjjal kitüntetett retyezáti bakja elég jó, de kiváló erősnek ez sem mondható.

Érdekesek Vojnits Oszkárnak Indiából, báró Schönberg Donaldnak a Kaukázusból és Kittenberger Kálmánnak Afrikából származó trofeái is.

Moufflonszarv és vadkanagyar kiválóbb példányban kiállítva nincs.

A kiállításról, mely május 15-ig marad nyitva, részletes felvilágosítást ad a kiállítási tárgymutató, mely a bírálati eredményt és a kiállított agancsok származási helyét és méreteit is tartalmazza.

(By.)

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

I.

MEGHIVÓ

az Ausztriába irányuló tanulmányuton való részvételre.

Az Országos Erdészeti Egyesület a folyó év nyarán tanulmányutakat rendez az osztrák örökös tartományokba, amelylyel egyuttal viszonzozza az osztrák birodalmi erdészeti egyesületnek két év előtti magyarországi látogatását.

Van szerencsénk az Országos Erdészeti Egyesület t. tagjait felkérni, hogy ezen tanulmányuton való részvételre *folyó év*